Raadsvoorstel

Zaaknummer	:	1088652			
Raadsvergadering	:	14 januari 2025			
Onderwerp	:	Tweede bestuursrapportage Fijnder 2024			
Collegevergadering	:	19 november 2024			
Portefeuillehouder	:	Wethouder G.J. Teselink			
Steller	:	Wouter van den Berg	tel.	:	0545-250250

Te nemen besluit

1. Geen zienswijze indienen op de tweede bestuursrapportage 2024 Fijnder.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Op 1 oktober 2024 heeft Fijnder de tweede bestuursrapportage 2024 aangeboden. Uw raad wordt met de bestuursrapportage geïnformeerd over de onderwerpen met inhoudelijke- en/of financiële ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen worden aan de hand van de operationele doelstellingen uit de begroting 2024 weergegeven. De begroting van Berkelland sluit aan op de begroting van Fijnder. Het Algemeen Bestuur van Fijnder ontvangt graag de zienswijze van uw raad voordat zij op 23 december 2024 een besluit neemt over de begrotingswijzigingen naar aanleiding van deze rapportage.

Argumentatie

1.1 De tweede bestuursrapportage 2024 Fijnder geeft de belangrijkste ontwikkelingen weer

In de tweede bestuursrapportage 2024 worden per programma de onderwerpen beschreven waar zich inhoudelijke - of financiële ontwikkelingen voordoen. In een aantal gevallen leidt dit tot een bijstelling van de in de begroting geraamde bedragen. De belangrijkste mutaties hangen samen met de volgende ontwikkelingen:

- *Bestandsontwikkeling*
  In de afgelopen jaren is het bestandsvolume in het werkgebied van Fijnder ieder jaar - sterker dan de landelijke ontwikkeling - gedaald. Vanaf 2023 is een kentering zichtbaar en is sprake van een stijging. Hieruit volgt dat de in de begroting 2023 gehanteerde nullijn niet realistisch is. De uitstroom naar werk ligt op een vergelijkbaar niveau als in 2022. De instroom vanuit de WW ligt hoger dan voorgaand jaar, dit duidt op een grotere mismatch tussen vraag en aanbod. Daarnaast is de instroom van statushouders drie keer zo hoog als voorgaand jaar. Deze doelgroepen kennen een langere verblijftijd in de uitkering. Voor veel cliënten leidt werkaanvaarding niet tot volledige uitstroom uit de uitkering. Zij tellen dan niet mee in de bestandsontwikkeling. Dit maakt dat de geraamde nullijn niet gerealiseerd kan worden en moet worden bijgesteld naar 3,3%. Dit tegen de verwachting van het CPB (Macro Economische Verkenning, maart 2023) in, waarbij geraamd werd dat het aantal uitkeringen in 2023 met 1,4% zal dalen.

- *Wet Inburgering*
  Fijnder voert de nieuwe Wet inburgering op onderdelen uit voor de gemeenten Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk. De gemeenten blijven eindverantwoordelijk. De taakstelling van de gemeenten is fors verhoogd, dat heeft zijn weerslag op de formatieve inzet. Er heeft een periodieke evaluatie plaatsgevonden van de dienstverlening. In afstemming met de opdrachtgevende gemeenten zijn de opdrachten bijgesteld. Dit heeft geleid tot een herziening van de dienstverleningsovereenkomst.

In te vullen door Griffie:

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

- *Arbeidstoeleiding en leefgeldverstrekking aan ontheemden uit Oekraïne*
  In 2023 is Fijnder gestart met het verstrekken van leefgeld aan ontheemden uit Oekraïne. Ook worden zij waar mogelijk toegeleid naar betaalde arbeid. Met ingang van 1 januari is de dienstverlening gestart voor de gemeente Berkelland. Ingangsmoment voor de gemeenten Oost Gelre en Winterswijk was 1 april.

- *Bbz*
  Het aantal Bbz inkomensaanvullingen heeft zich genormaliseerd naar het niveau van voor de coronapandemie. Het aantal ligt lager dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.

- *Personeelsbudget*
  Fijnder ervaart de gevolgen van de krapte op de arbeidsmarkt voor haar personele bezetting. Er is sprake van een groter verloop dan in het verleden. De invulling van vacatures verloopt moeizamer en langzaam. De concurrentie vanuit omliggende gemeenten, overheidsorganen of het bedrijfsleven speelt hierin mee. Om de ontwikkeling naar een volwaardig werkleerbedrijf te kunnen doorvoeren zijn in de eerste bestuursrapportage een aantal formatieve wijzigingen geraamd. Deze wijzigingen zijn nog niet gerealiseerd. Daarnaast blijft het aantal aanmeldingen binnen de arbeidsmatige dagbesteding achter bij de verwachting. Per saldo wordt het personeelsbudget afgeraamd met € 350.000.

1.2 De begroting 2024 wordt aangepast op de basis van de meest actuele inzichten
Op basis van de ontwikkelingen, zoals onder 1.1 aangegeven is, zijn de ramingen in via deze bestuursrapportage van de diverse begrotingsposten - voor zover noodzakelijk - herzien. De belangrijkste wijzigingen zijn toegelicht in de financiële paragraaf. Verder laat de aangepaste begroting geen onregelmatigheden of bijzonderheden zien.

1.3 Fijnder is alert op de bestandstoename en doet aan accentverschuivingen in de dienstverlening
Sinds 2023 is er sprake van een trendbreuk waar het gaat om de bestandsontwikkeling. Na een jarenlange daling van het bijstandsbestand, neemt het aantal bijstandsgerechtigden weer toe. De oorzaak moet hiervoor vooral gezocht worden in de verhoogde instroom. De uitstroom van bijstandsgerechtigden ligt namelijk nog steeds behoorlijk op peil. Zoals ook het aantal bijstandsgerechtigden ten opzichte van de omvang van de totale bevolking in Berkelland niet hoog is in vergelijking met het landelijk gemiddelde. Dit neemt niet weg dat de bestandstoename de volle aandacht heeft van Fijnder. Bij de eerste bestuursrapportage hebben wij laten weten dat Fijnder een analyse uitvoerde. Die analyse heeft uitgewezen dat er, behalve het grote aantal statushouders, niet één duidelijke oorzaak is aan te wijzen voor de bestandstoename. Momenteel vindt er een verdiepende analyse plaats op de afzonderlijke oorzaken.

1.4 Op grond van de argumenten 1.1 t/m 1.3 geen zienswijze indienen op de tweede bestuursrapportage 2024 van Fijnder
De mutaties in de begroting worden zowel inhoudelijk als financieel (zie ook financiële paragraaf) helder toegelicht en vertonen geen bijzonderheden of onregelmatigheden. De verdere bestandstoename en de daarmee samenhangende stijgende kosten blijven wel zorgen baren. Voor het grootste deel zijn het autonome ontwikkelingen waar Fijnder geen invloed op kan uitoefenen. Voor het deel waar Fijnder wel invloed kan uitoefenen doet het bestuur er alles aan om deze tendens te doorbreken of zoveel mogelijk af te remmen. Fijnder voert nu verdiepende analyses uit. Daarom stellen we nu voor om af te zien van het geven van een zienswijze. We informeren u bij het volgende moment in de reguliere begrotingscyclus van Fijnder over de uitkomsten van deze verdiepende analyse.

Kanttekeningen en risico's
1. Het raadsvoorstel omvat op zichzelf geen risico's, aangezien het gaat over het wel of niet uitbrengen van een zienswijze. Een belangrijke kanttekening bij de 2e bestuursrapportage

2024, zoals eerder ook gemaakt bij de 1e bestuursrapportage 2024, blijft de bestandsontwikkeling in relatie tot de stijgende kosten. Fijnder voert momenteel een grondige analyse uit op deze bestandsontwikkeling en zal de gemeenteraden blijven informeren over de bestandsontwikkeling.
2. Ten aanzien van eventuele bezuinigingen, als onderdeel van uiteindelijk gemeentelijke bezuinigingen, brengt Fijnder momenteel mogelijke bezuinigingen in kaart en worden er gesprekken gevoerd tussen de gemeente Berkelland en Fijnder. De raad wordt hierover geïnformeerd zodra de uitkomsten bekend zijn.

Financiën

Tweede bestuursrapportage 2024 Fijnder

De tweede bestuursrapportage 2024 leidt tot de volgende wijzigingen in de begroting van de gemeente Berkelland:

a. Aan de batenkant is er een verhoging van € 188.000,00. Na aftrek van onttrekkingen van reserves en andere baten resteert er een afname van € 91.000 in de begroting 2024 van Berkelland. Deze € 91.000 is een voordeel voor de gemeente Berkelland en betreft dus een afname van de inkomsten van Fijnder. Dit wordt verwerkt in de financiële afwikkeling van de BUIG. Er zal hierdoor geen negatief financieel effect ontstaan voor de gemeente Berkelland.

b. Voor 2025 staat er per saldo een verhoging van € 437.000,00 bij de baten. Na aftrek van onttrekkingen uit de reserve en dergelijke resteert een structurele verhoging van € 310.000 in de begroting 2025 voor Berkelland.

BUIG-budget

De Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG) muteert in 2024 en 2025 als volgt:

a. Rond de eerste bestuursrapportage 2024 was een voorlopig BUIG-budget van € 10.244.999,00 vastgesteld. Inmiddels is het definitieve BUIG-budget voor 2024 vastgesteld op € 10.989.582,00. Dit komt neer op een verschil van € 744.583,00. Dit verschil wordt verwerkt in de gemeentelijke begroting voor 2024.

b. De voorlopig toegekende gebundelde uitkering (BUIG) voor 2025 is € 11.190.183,00. Er staat op dit moment in 2025 een bedrag van € 10.624.984,00 begroot. Een verschil van € 565.199,00 tussen de meerjarige begrote inkomst en voorlopig toegekende bedrag voor 2025.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking

Uitvoering van de Participatiewet draagt er aan bij dat mensen mee kunnen doen in de samenleving. Inwoners worden zoveel mogelijk geholpen om aan het werk te gaan en/of financieel ondersteund.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Communicatie

Uw besluit zal richting Fijnder gecommuniceerd worden.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Fijnder voert voor de gemeenten Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk de Participatiewet uit. De wethouders sociaal domein uit het college van burgemeester en wethouders zijn afgevaardigd in het Algemeen Bestuur van Fijnder.

Planning en evaluatie
De tweede bestuursrapportage 2024 wordt vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 23 december 2024. Uw raad wordt gedurende het begrotingsjaar onder andere geïnformeerd door middel van bestuursrapportages.

Alternatieven
Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. J. Jonker	drs. J.H.A. van Oostrum

Raadsvergadering : 14 januari 2025

De raad van de gemeente Berkeland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 10 december 2024

b e s l u i t:

1. Geen zienswijze indienen op de tweede bestuursrapportage 2024 Fijnder.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 14 januari 2025.

de griffier, de voorzitter,

drs. J.A. Satijn drs. J.H.A. van Oostrum

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp	:	Tweede bestuursrapportage Fijnder 2024

Niet van toepassing.